

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

21.08.2023
1214

КАРАР

Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы Башкарма комитетының «2021-2025 елларга Алабуга муниципаль районында физик культура һәм спортны үстерү» муниципаль программасын раслау турында» 2020 елның 23 декабрдәге 1287 номерлы карарына үзгәрешләр кертү хакында

Россия Федерациясе Бюджет кодексы, «Алабуга муниципаль районы муниципаль программаларын эшләү, гамәлгә ашыру һәм аларның нәтижәләгән бәяләү тәртибен раслау турында» Алабуга муниципаль районы башкарма комитетының 2014 елның 9 июлендәге 765 номерлы карары нигезендә, Алабуга муниципаль районы Башкарма комитеты

КАРАР БИРӘ:

1. Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы Башкарма комитетының «2021-2025 елларга Алабуга муниципаль районында физик культура һәм спортны үстерү» муниципаль программасын раслау турында» 2020 елның 23 декабрдәге 1287 номерлы карарына түбәндәге үзгәрешләрне кертәргә:

1.1. «2021-2024 елларга Алабуга муниципаль районында физик культураны һәм спортны үстерү» муниципаль программасы паспортында «Программаны финанслау чыганаclarы» бүлеген түбәндәге редакциядә баян итәргә:

Программаны финанслау чыганаclarы	Программаны финанслауның гомуми күләме ел саен 1 077 604,7 мең сум тәшкил итә, шул исәптән еллар буенча:						
	Чыганаclarының исеме	2021	2022	2023	2024	2025	БАРЫСЫ
	АМР бюджеты	182 905,4	215 557,1	214 809,5	217 254,8	219 285,7	1 049 812,5

ТР бюджеты	12 435,7	9 369,5	5 987,0	-	-	27 792,0
Барлыгы :	195 341, 1	224 926,6	220 796,5	217 254,8	219 285,7	1 077 604,7
<p>Финанслау күләмнәре фаразлау характерында һәм Алабуга муниципаль районы бюджеты мөмкинлекләрен исәпкә алып, ел саен төзәтмәләр кертергә тиеш.</p>						

1.2. «Ресурслар белән тәмин итүне нигезләү» 3 пункттын яңа редакциядә бәян итәргә:

Программаны финанслауның гомуми күләме ел саен 1 077 604,7 мең сум тәшкил итә:

Чыганакның исеме	2021	2022	2023	2024	2025	БАРЫСЫ
АМР бюджеты	182 905,4	215 557,1	214 809,5	217 254,8	219 285,7	1 049 812,5
ТР бюджеты	12 435,7	9 369,5	5 987,0	-	-	27 792,0
БАРЛЫГЫ:	195 341,1	224 926,6	220 796,5	217 254,8	219 285,7	1 077 604,7

1.3. «Физик культура һәм спорт» бүлегенң программа чаралары исемлегендә 31. 50. 51нче пунктларның 2 бүлекчәсендә түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

№	Эшләрнең төп этаплары	Башкаруч ылар	Финанслау күләме (мең сумнарда)					Үтәү вакыты
			2021	2022	2023	2024	2025	
21.	Татарстан Республикасы муниципаль берәмлекләре территориясендә физик культураны, массакүләм спортны үстерү, рәсми физкультура-савыктыру һәм спорт чараларын уздыруны оештыру,	АМР БК спортны үстерү секторы			10,5			

спортчыларны жирле бюджет акчалары исәбеннән ташу буенча хезмәт күрсәтүләрнең аутсорсинг белән бәйле чыгымнар өлешендә								
--	--	--	--	--	--	--	--	--

2. Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районының Финанс-бюджет палатасына (Э.И. Садыкова) «2021-2025 елларга Алабуга муниципаль районында физик культура һәм спортны үстерү» муниципаль программасы чараларын үтәү өчен бюджет ассигнованиеләрен күздә тотуны тәкъдим итәргә.

3. Әлеге карар рәсми рәвештә бастырып чыгарылырга тиеш.

4. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны Алабуга муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесенәң социаль үсеш буенча урынбасары Н.Д. Курамшинга йөкләргә.

Житәкче

Р.Л. Исламов

Татарстан Республикасы
Алабуга муниципаль районы
Башкарма комитетының
21.08.2023 1214 номерлы
карарына 1 нче кушымта

**«2021-2025 ЕЛЛАРГА АЛАБУГА МУНИЦИПАЛЬ
РАЙОНЫНДА ФИЗИК КУЛЬТУРАНЫ ҺӘМ СПОРТНЫ
ҮСТЕРҮ» МУНИЦИПАЛЬ ПРОГРАММАСЫ**

Программаның паспорты

Программаның исеме	«2021-2025 елларда Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районында физик культура һәм спортны үстерү» муниципаль программасы (алга таба-Программа)
Программаны эшләү өчен нигез	«Физик культура һәм спорт турында» 2008 елның 8 октябрэндәге 99-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы, Россия Федерациясе Хөкүмәтенен «2030 елга кадәр чорга Россия Федерациясендә физик культураны һәм спортны үстерү стратегиясен раслау турында» 2020 елның 24 декабрэндәге 3081-р номерлы күрсәтмәсе
Программаның заказчысы	Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы Башкарма комитеты
Программаны төп эшләүче	Алабуга муниципаль районы Башкарма комитетының спортны үстерү секторы
Программаны башкаручылар	<p>Алабуга муниципаль районы Башкарма комитеты (алга таба-АМР Башкарма комитеты);</p> <p>Алабуга муниципаль районы Башкарма комитетының спортны үстерү секторы (алга таба – АМР БК спортны үстерү секторы);</p> <p>«Алабуга муниципаль районы Башкарма комитетының мэгариф идарәсе» МКУ (алга таба - «АМР Башкарма комитетының мэгариф идарәсе» МКУ);</p> <p>«Алабуга муниципаль районы Башкарма комитетының мәдәният идарәсе» МКУ (алга таба - «АМР Башкарма комитетының мәдәният идарәсе» МКУ);</p> <p>Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы «1 нче спорт мәктәбе» МБУ (алга таба - ТР АМР «1 нче спорт мәктәбе» МБУ);</p> <p>Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы «2 нче спорт мәктәбе» МБУ (алга таба - ТР АМР «2 нче спорт мәктәбе» МБУ);</p> <p>Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы «Олимп» спорт мәктәбе» МБУ (алга таба - ТР АМР «Олимп» спорт мәктәбе» МБУ);</p> <p>Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы «Юность» спорт мәктәбе» МБУ (алга таба - ТР АМР «Юность» спорт мәктәбе» МБУ);</p> <p>Алабуга шәһәре һәм Алабуга районы буенча ТР хәрби комиссариаты бүлеге (алга таба - ТР АМР буенча ХКБ) (киләшү буенча);</p> <p>Алабуга муниципаль районы ветераннар Советы (алга таба-АМР ветераннар Советы) (киләшү буенча);</p> <p>Россия Эчке эшләр министрлыгының Алабуга районы буенча бүлеге (алга таба – ЭЭМБ) (киләшү буенча);</p> <p>Иҗтимагый оешмалар һәм Советлар (киләшү буенча)</p>

	ММЧ (килешү буенча).
Программаның максатлары	<ol style="list-style-type: none"> 1. Халыкта физик культура һәм спорт белән шөгылләнүгә, сәламәт яшәү рәвеше күнекмәләренә карата тотрыклы кызыксыну формалаштыру; 2. Шәһәр спорт корылмаларының матди-техник базасын ныгыту һәм үстерү; 3. Халыкның төрле категория һәм төркемнәренә физик тәрбия бирү системасын модернизацияләү; 4. Алабуга районы халкы өчен мөмкин булган физик культура һәм спорт өлкәсе инфраструктурасын үстерү; 5. Массакүләм физик культураны һәм спортны үстерү, халыкның сәламәтлеген ныгыту, Алабуга муниципаль районының спорт имиджын күтәрү.
Программаның бурычлары	<ol style="list-style-type: none"> 1. Халыкта физик культура һәм спорт белән шөгылләнүгә, сәламәт яшәү рәвеше күнекмәләренә карата тотрыклы кызыксыну формалаштыру; 2. Спортчыларны әзерләүнең нәтижәле системасын булдыру, шәһәр спорт корылмаларының матди-техник базасын ныгыту һәм үстерү; 3. Алабуга муниципаль районы һәм Татарстан Республикасы спорт командалары резервын (алмашчыларын) һәм югары класслы спортчыларын әзерләү өчен оптималь шартлар тудыру; 4. Халыкның төрле категория төркемнәренә физик тәрбия бирү системасын модернизацияләү; 5. Алабуга районы халкына физик культура һәм спорт өлкәсе инфраструктурасын булдыру һәм үстерү; 6. Балалар һәм яшьләргә спорт төрләре буенча календарь укыту-спорт чараларын үткәргүгә шартлар тудыру; 7. Яшәү урыны буенча спорт-сәламәтләндерү чараларын үткәрү; 8. Гомумшәһәр спорт-массакүләм чараларын оештыруга һәм үткәргүгә шартлар тудыру; 9. Шәһәр халкының төрле категорияләре өчен массакүләм спорт-сәламәтләндерү чараларын оештыруга һәм үткәргүгә шартлар тудыру; 10. Физик культураны һәм спортны сәламәт яшәү рәвешенең мөһим бер өлеше буларак пропагандалауны камилләштерү; 11. Татарстан Республикасы чемпионатында һәм хоккей буенча Россия Федерациясе чемпионатында (А төркемчәсе) муниципаль спорт мәктәпләренең спорт командаларын спорт әзерлегә һәм катнашуы программаларын гамәлгә ашыру;

	<p>12. Татарстан Республикасының спорт резервын (алмашчыларын) эзерләүче муниципаль физкультура спорт оешмаларын жиһазлау өчен спорт жиһазлары, экипировка һәм инвентарь белән тәмин итү;</p> <p>13. Физкультура-спорт эшчәнлеген оештыру-идарә итү, кадрлар, фәнни-методик тәмин итүне үстерү;</p> <p>14. Балаларның ялын, сәламәтләндрүен, мәшгульлеген оештыру өчен шартлар тудыру;</p> <p>15. Спорт корылмаларының матди-техник базасын жиһазлау.</p>																												
<p>Программаны гамәлгә ашыру вакыты</p>	<p>2021-2025 еллар</p>																												
<p>Программаны финанслау чыганаclarы</p>	<p>Программаны финанслауның гомуми күләме Алабуга муниципаль районы бюджеты хисабына 1 077 604,7 мең сум тәшкит итә, шул исәптән түбәндәге еллар бүленеше буенча:</p> <table border="1" data-bbox="475 898 1474 1133"> <thead> <tr> <th>Чыганаk атамасы</th> <th>2021</th> <th>2022</th> <th>2023</th> <th>2024</th> <th>2025</th> <th>Барысы</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>АМР бюджеты</td> <td>182 905,4</td> <td>215 557,1</td> <td>214 809,5</td> <td>217 254,8</td> <td>219 285,7</td> <td>1 049 812,5</td> </tr> <tr> <td>ТР бюджеты</td> <td>12 435,7</td> <td>9 369,5</td> <td>5 987,0</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>27 792,0</td> </tr> <tr> <td>Барлығы:</td> <td>195 341,1</td> <td>224 926,6</td> <td>220 796,5</td> <td>217 254,8</td> <td>219 285,7</td> <td>1 077 604,7</td> </tr> </tbody> </table> <p>Финанслау күләмнәре фаразлау характерында һәм Алабуга муниципаль районы бюджеты мөмкинлекләрен исәпкә алып, ел саен төзәтмәләр кертелергә тиеш.</p>	Чыганаk атамасы	2021	2022	2023	2024	2025	Барысы	АМР бюджеты	182 905,4	215 557,1	214 809,5	217 254,8	219 285,7	1 049 812,5	ТР бюджеты	12 435,7	9 369,5	5 987,0	-	-	27 792,0	Барлығы:	195 341,1	224 926,6	220 796,5	217 254,8	219 285,7	1 077 604,7
Чыганаk атамасы	2021	2022	2023	2024	2025	Барысы																							
АМР бюджеты	182 905,4	215 557,1	214 809,5	217 254,8	219 285,7	1 049 812,5																							
ТР бюджеты	12 435,7	9 369,5	5 987,0	-	-	27 792,0																							
Барлығы:	195 341,1	224 926,6	220 796,5	217 254,8	219 285,7	1 077 604,7																							
<p>Көтелгән соңгы нәтижеләр</p>	<p>Программаны гамәлгә ашыру барышында түбәндәгеләр планлаштырыла:</p> <ul style="list-style-type: none"> - яшәүче халыкның гомуми саныннан, физик культура һәм спорт белән даими төстә шөгыйльләнүче халык өлеше; - барлык укучылар һәм студентлар саныннан, физик культура һәм спорт белән даими төстә шөгыйльләнүче укучылар һәм студентлар өлеше; - районда әлеге категориядәге яшәүче халыкның гомуми саныннан, даими төстә физик культура һәм спорт белән шөгыйльләнүче инвалидлар һәм сәламәтлеге ягыннан мөмкинлекләре чикле затлар өлеше; - Татарстан Республикасы һәм Россия спорт жыелма командаларына кандидатлар исемлегенә кертелгән спортчылар саны; - «Хезмәткә һәм оборонага эзер» (ГТО) Бөтенроссия физкультура-спорт комплексы нормативларын үтәгән 																												

	<p>халыкның гомуми саныннан, Алабуга муниципаль районы граждандары өлеше;</p> <p>- спорт корылмаларының берүк вакытта берьюлы үткөрүчәнлегенә (мен кеше).</p>
--	---

1. Муниципаль программаны гамәлгә ашыру өлкәсенә гомуми тасвирламасы

Спорт, тулаем алганда физик культура кебек үк, кеше шәхесенә физик, эстетик һәм әхлакый сыйфатларын үстерүнең, үсеп килүче буынны тәрбияләүнең мөһим бер чарасы булып тора. Нәкъ менә шуңа күрә муниципаль социаль сәясәттә спортка карата аерым урын бирелгән.

Спортның үсеше шәхеснең үз-үзен үстерү һәм муниципаль бергәлекнең абруе, аны республика һәм бөтен Россия жәмәгәтчелегенә үсеш процессларына актив кертү мәсьәләләренә тулы нигез булып тора.

Алдагы елларда физик культураны һәм спортны үстерүнең төп принциплары булып түбәндәгеләр торырга тиеш:

- спортчыларның спорт казанышларыннан чыгып. спорт төрләренә максатчан ярдәм күрсәтү;
- спортны үстерү мәсьәләләрен хәл итү комплектылыгы;
- спортны үстерү өчен матди, финанс, кеше ресурсларын туплау;
- физик культура һәм спорт өлкәсендә партнерлык системасын үстерү, спонсорлар һәм инвесторлар акчаларын спортның матди базасын үстерүгә жәлеп итү, Алабуга муниципаль районында һәм Алабуга шәһәрәндә спорт тамашаларын оештыру, республика, зона һәм Россия ярышларында катнашу өчен спорт командаларының йөрүен тәэмин итү;
- спорт резервын (алмашын) әзерләүдә эзлекле давамчанлыгы һәм эзлеклелеге;
- халыкның киң массасын физик культура һәм спорт белән даими төстә шөгылләнүгә актив жәлеп итү.

Алабуга муниципаль районы территориясендә 4 спорт мәктәбе эшли.

Алабуга муниципаль районының «1 нче спорт мәктәбе» МБУ.

Спорт мәктәбе бүлекләрендә түбәндәге укыту-күнегүләр үткәрелә:

- чаңгы ярышлары;
- авыр атлетика;
- жиңел атлетика;
- хоккей;

Алабуга муниципаль районының «2 нче спорт мәктәбе» МБУ.

Спорт мәктәбе бүлекләрендә түбәндәге укыту-күнегүләр үткәрелә:

- бокс;
- дзюдо;
- «Көрәш» спорт көрәше;
- билбау көрәше;

- тхэквондо;
- ирекле көрәш.

Алабуга муниципаль районының «Юность» спорт мәктәбе.
Спорт мәктәбе бүлекләрендә түбәндәге укыту-күнегүләр үткәрелә:

- баскетбол;
- өстәл теннисы;
- фигуралы шуу;
- авыр атлетика;
- жәядән ату;
- пауэрлифтинг.

Алабуга муниципаль районының «Олимп» спорт мәктәбе» МБУ
Спорт мәктәбе бүлекләрендә түбәндәге укыту-күнегүләр үткәрелә:

- футбол;
- волейбол;
- бию спорты;
- теннис;
- нәфис гимнастика;
- бадминтон;
- йөзү.

Тармакларда фәнни һәм мәгълүмати-методик яктан тәэмин ителеш үсә.
Шул ук вакытта тармакларның алга таба үсешенә түбәндәге мәсьәләләр комачаулый:

1. Алабуга муниципаль районында яшәүчеләрен даими төстә физик культура һәм халыкның физик эзәрлеге белән шөгыйльләнүгә жәлеп итү тиешле күләмдә булмавы.

2. Алабуга муниципаль районы һәм Татарстан Республикасы спорт жыелма командалары өчен югары класслы спортчылар эзәрләү системасының һәм спорт резервының (алмашчы) камил булмавы, югары казанышлар спортында сизелерлек нәтижәләргә ирешүгә комачаулай.

3. Өстенлекле спорт төрләренең адреслы үсеше булмау, шул исәптән жайлаштырылган, тулы кыйммәтле финанс, медицина һәм фәнни тәэмин ителеш тә Алабуга спортчыларын бөтенроссия һәм халыкара ярышларга тулы күләмдә максатчан эзәрләүне гамәлгә ашырырга мөмкинлек бирми.

4. Хәзерге вакытта 1 нче номерлы урта мәктәптә, «Юность» спорт мәктәбендә тренер-укытучылар штатларын 3 берәмлеккә арттыру ихтияжы туды.

5. Шулай ук мәгариф учреждениеләрендә, предприятиеләрдә һәм оешмаларда спорт клублары челтәрен үстерүнең житәрлек дәрәжәдә булмавы физик культура һәм спорт үсешен тоткарлаучы фактор булып тора.

Әлеге санап кителгән мәсьәләләр максатчан программа ысулы белән комплекслы хәл итмичә, социаль кыйммәтләрне һәм яшәү рәвешен үзгәртмичә, физик культура һәм спорт белән даими төстә шөгыйльләнү өчен

шартлар тудырмыйча, халыкның сәламәтлеге һәм социаль демография белән бәйле тискәре вәзгыять тагын да катлаулана.

Максатчан программа түбәндәге төп өстенлекләренә аерып күрсәтергә мөмкин бирә:

- мәсьәләләренә хәл итүгә комплекслы якын килү;
- Программаны үтәүчеләр һәм катнашучылар арасында вәкаләтләр һәм жаваплылык бүлешү;
- Программаны гамәлгә ашыру нәтижеләрен дәрәс планлаштыру, тикшереп торы һәм мониторинглау.

Программа белән нәтижәле дәрәс идарә итмәү Программаның максатына ирешмәүгә һәм бурычларын үтәмәүгә китерергә мөмкин.

Ел агымында ирешелгән нәтижеләргә бәйле рәвештә программа чараларына һәм максатчан күрсәткечләргә ел саен төзәтмәләр кергү финанс куркынычын чикләүнең махсус ысулы булып тора.

Максатчан программа методы куллануның административ куркынычы Алабуга муниципаль районы башкарма хакимияте органнары һәм оешмалар тарафыннан программа йөкләмәләрен тулы күләмдә файдаланмаудан гыйбарәт, бу физик культура һәм спорт өлкәсен тигез үстермәүгә китерәчәк.

Өлеге куркынычларны чикләү ысуллары булып түбәндәгеләр тора:

- Программаны кабул ителгән йөкләмәләренә үтәүне стимуллаштыра торган механизм буларак финанслау барышы турында белешмәләренә даими һәм ачык бастырып бару;
- Программа чараларына үз вакытында төзәтмәләр кергү;
- Программа чараларын үтәүнең нәтижеләлеген контрольдә тоту һәм Программаны гамәлгә ашыру белән агымдагы идарә итү механизмын камилләштерү.

2. Матди-техник база

Хәзерге вакытта район территориясендә 22 спорт төре үсеш алды, даими төстә физик культура һәм спорт белән 42195 кеше шөгылләнә, физкультура-спорт чараларында ел саен 40 меңнән артык кеше катнаша.

Алабуга муниципаль районы территориясендә уку-тренировка (күнегү) үткәрү өчен күпсанлы спорт объектларын тәкъдим итә.

Физик культура һәм спорт учреждениесенә муниципаль хезмәт күрсәтүне тәмин итү түбәндәге процедураларны үз эченә ала:

- спорт корылмаларын тоту;
- физик культура һәм спорт учреждениеләре эшчәнлеге өчен шартлар тәмин итү;
- физик культура һәм спорт учреждениеләре эшчәнлеген гамәлгә ашыруны тәмин итү.

Физик культура һәм спортның уку-матди базасы бар, аңа түбәндәге корылмалар керә:

1000 урынга исәпләнгән жиңел атлетика манежы. Уку-күнегүләр һәм ярышлар үткәрү стандартлары буенча, шулай ук төрле көрәш төрләре өчен

Россия дәрежәсендәге жиңел атлетика булдырылды.

Жиңел атлетика манеж составына түбәндәгеләр керә:

- бую 200 м, иңе 1,25 м булган түгәрәк буйлап йөгөрү өчен 4 жиңел атлетика юлы;
- турыдан 60 м га йөгөрү өчен 6 юл;
- озынлыкка сикерү секторының озынлығы - 7 м һәм өчләтә сикерү өчен, сикерү чокыры, аның размеры (күләме) 3 x 9 м;
- чокырның тирәнлеге 40 см.
- ядрә ыргыту өчен жыелма-жыю секторы;
- биеклеккә сикерү секторы;
- колга белән сикерү секторы;
- виражны киртәләү (15 см, биеклеге-101 см).

Манеж - махсус заманча жиһазлар белән жиһазландырылган (киртәләр, колодкалар, калканлы сектор). Йөгөрү юллары - синтетик өслекле деформациягә югары чыдам, амортизация үзлекле, катылык саклаучы материалдан.

4 – душ бүлмәсе һәм санузеллы чишенү бүлмәсе бар. Боз сараен һәм ябык манежны керү төркеме берләштерә, ул 30x20м зурлыгындагы 2 катлы корылманы тәшкит итә. 1 нче катта 500 элгеч, кафега, санузелга 2 гардероб, спортчылар өчен 2 чишенү бүлмәсе урнашкан. 2 нче катта күргәзмә залы һәм Халыкара матбугат үзәге урнашкан.

Алабуга шәһәрәндә 1370 урынлык **ясалма боз сарае** бар, ул хоккей командаларының һәм фигуристларның укыту-тренировка (күнегү) уздыру өчен барлык таләпләргә дә жауап бирә. Боз аренасында төрле ярышлар үткәрү өчен саклагыч өслек белән шугалакны ябу мөмкинлеге бар.

Боз сараенда егерме урынлы кунакханә, душ бүлмәләре, уңайлы чишенү бүлмәләре, кафе, медицина кабинеты, тренажер залы, сауна, методик кабинет бар. Анда спорт мәктәбенәң хоккей һәм фигуралы шуу төрләре төркемнәре эшли. Балаларны биш яшьтән, шулай ук барлык теләүчеләрне кабул итү сентябрь аенда башлана. Төркемнәрдә укыту-тренировка (күнегү) уздыру атнага 3 тапкыр, шулай ук көн саен шөгылләнүче төркемнәргә дә уздырыла. Дәрәсләрне профессиональ Казан ш. тренерлары үткәрә.

Социаль приют, балалар йорты, «Астра» тернәкләндерү үзәге, шулай ук инвалид балалар өчен махсус сәгәтләр каралган. Боз сарае шулай ук массакүләм шуу өчен теләүчеләрне көндәз (житәкче белән оештырылган төркемнәргә) һәм кичке вакытта чакыра. Шуны да билгеләп үтәргә кирәк, ел дәвамында тимераяклар яңартылып тора.

Боз сарае якын-тирәдәге шәһәрләрдән: Менделеевск, Яр Чаллы, Түбән Кама һәм башка шәһәрләрдән кунакларны кабул итә, өстәвенә, шуучыларның һәм тренацияләүчеләрнең яшь составы аерымланган. Жәйге чорда - 20 июльдән 31 августка кадәр - спорт ярышларына әзерлек буенча тренировка жыеннары оештырыла.

Алабугада спорт белән шөгыйльләнү өчен иң алдынгы корымаларның берсе - 2009 елда төзелгән «Единая Россия» заманча спорт комплексы (бассейнлы күпфункцияле спорт залы). Объект 2014 елдан инвалидлар һәм башка аз хәрәкәтләнүче төркемнәр өчен дә жайлаштырылган.

Корыманың гомуми мәйданы 4000 кв. метрдан артык, әлеге күпфункцияле спорт залында түбәндәгеләр урнашкан:

- 20x20м (400 кв. м) зурлыгындагы нәфис гимнастика залы;
- 20x20м (400 кв. м) зурлыгындагы дзюдо белән шөгыйльләнү өчен зал;
- 22x42м (924 кв.м) зурлыгындагы спортның уен төрләре залы (баскетбол, волейбол, мини-футбол), берүк вакытта берьюлы 51 кеше анда шөгыйльләнә ала;
- 3 кортка 42x54 метр зурлыгындагы теннис залы (2268 кв.м). Green Set ясалма өслек белән.

Беренче катта чишенү, душ, санузел, соляр һәм коллагенарийлар бар.

Икенче катта бассейн урнашкан, аның тирәнлеге 1,2 дән 2,05 м га кадәр. Анда суның һәм һаваның оптималь температурасы (26-29 градус чикләрендә) саклана, шулай ук дымлылыкны билгеләп куеп була. Бассейнга килгән һәр кеше бу мәгълүматларны таблада күзәтә ала. Махсус жиһазлар суны механик чистартуны тәмин итә, ә ультрашәмәхә һәм ультратавыш эшкәртү станцияләре суны өстәмә рәвештә зарарсызландыруга һәм хлор дозасын киметүгә ярдәм итә.

Ябык бассейн баланың сәламәтлеген ныгыту, шулай ук шәһәр спорт мәктәпләренең укыту-тренировка процессы өчен билгеләнгән. Йөзү юлларының саны - алты, киңлеге - ике метр. Сауна, чишенү - киенү, душ бүлмәләре, санузеллар бар.

Төркемнәр керү өчен икенче катында керү юлы бар, гомуми мәйданы 383 кв. м зурлыгындагы тренажер залы урнашкан. Төркемнәр керү өчен өченче катында керү юлы бар, шахмат клубы, анда 20 шахмат өстәле урнашкан, моннан тыш, бу катта өстәл теннисы өчен зал жиһазландырылган.

Физкультура-сәламәтләнדרү комплексы-Алабуга шәһәренең иң беренче спорт объектларының берсе, чөнки ул әле 1980 елда ук төзелгән.

Объект үз эченә түбәндәгеләрне ала:

- 25x14 метр зурлыгындагы йөзү бассейны. Бассейн сәламәтлекне ныгыту, шулай ук шәһәр спорт мәктәпләренең укыту-күнегүләр процессы өчен билгеләнгән. Йөзү юлларының саны-6, һәрберсенең киңлеге 2,3 метр. Бассейнның тирән урыны - 3,85 м, сай урыны - 1,2 м. Берүк вакытта берьюлы шөгыйльләнүчеләр саны-көнгә 504 кеше;
  - зур уен залы - 42x18 м;
  - душ, гардероб, сауна;
  - медицина кабинеты;
  - КДКдан тентлы өслекле спорт залы.
- Залның зурлыгы 22м х 44м, бруссы жилем белән беркетелгән (аркалы),

Р1е1д капламы (Италия, резина); бокс, бадминтон һәм башка уен төрлөрө өчен билгеләнгән.

Үзәк стадион 3500 урынга исәпләнгән үзәк трибунаһы һәм 1500 урынга исәпләнгән кечкенә стадионһы үз эченә ала.

Административ-көнкүреш комплексының 3 катлы бинаһында кунаклар ял итү урыны, комментатор, административ кабинетлар урнашкан. Трибуна бүлмәләре аһында спортчылар өчен дуһлы 4 чишенү бүлмәһе, тренажер залы, гомуми физик эзерлек залы, медицина кабинеты, судьялар өчен бүлмә, тренерлар бүлмәһе урнаштырылган.

Үзәк стадионһың спорт үзәге түбәндәгеләрне үз эченә ала:

- 400 м озынлыктагы әйләнә буенча йөгөрү өчен юл (8 аерым юлда), юлһың киңлеге - 1,25 метр;
- 100 һәм 110 метрлы турыдан-туры йөгөрү өчен юллар (8 юл, юл киңлеге - 1,25 метр);
- Голландия житештерүендәге ясалма өслекле (үлән белән)- 105x68 метрлы футбол кыры;
- куркынычсызлык зонаһының киңлеге -2 метр;
- көньяк һәм төньяк яктан жиңел атлетика секторлары.

Стадионда барлык мөһим футбол матчлары һәм башка шәһәр спорт ярышлары үткәрелә.

«Күнегүләр» стадионы

Гомуми мәйданы 7541 кв. м. булган күнегүләр стадионы:

- табиғый газонлы 90x5 5м зурлығындагы футбол кыры;
- озынлығы 333,3 м, һәрберһе - 1,25 м киңлектә булган 4 юл, асфальт өслеге;
- сөңге, диск, чүкеч һәм ядрә ыргыту өчен жиңел атлетика секторлары, 36мга йөгөрөп ыргыту өчен, асфальт өслеге;
- 2 данәдән торган шәһәрчекләр өчен һәр мәйданчык 25x15м зурлығында, гомуми мәйданы 750м² булган асфальт түшәлгән юл.
- стритбол өчен мәйданчыклар 2 берәмлек, һәркайһы 19x15, гомуми мәйданы 570 м².

Халыкһың барлык катламнары өчен дә тренировкалар процессы өчен билгеләнгән.

ТР Алабуга муниципаль районының Хлыстово авылында «Универсаль уен залы физкультура-сәламәтләндерү комплекһы»

«Универсаль уен залы физкультура-сәламәтләндерү комплекһы» үз эченә түбәндәгеләрне ала:

- 2 катлы АБК, зурлығы-1 6 x22 м:
- көнкүреш бүлмәләре (касса, гардероб, киенү - чишенү бүлмәләре, шөгылләнүчеләр өчен - 2 д. ир-атлар һәм хатын-кызлар өчен санузел һәм душ бүлмәләре).

- биеклеге 9,7 м, зурлыгы 22x44м агач жилем белән ябыштырылган конструкцияле, арка тибындагы тент өслекле спорт залы
Түбәндәге уен төрләре өчен билгеләнгән:
волейбол, баскетбол, кулдан туп һәм өстәл теннисы.

ТР Алабуга муниципаль районы Хлыстово авылында «Йөзү бассейны»

25x9 м зурлыгындагы йөзү бассейны һәм бассейнның кече касәсе, зурлыгы - 9x6 м . Ана түбәндәгеләр керә: сауна, чишенү-чишенү бүлмәләре, душ бүлмәләре, санузеллар. Бассейн баланың сәламәтлеген ныгыту һәм укуыту-тренировка процессы өчен билгеләнгән.

ТР Алабуга муниципаль районының Танай авылында «Универсаль уен залы физкультура-сәламәтләндрү комплексы»

«Универсаль уен залы физкультура-сәламәтләндрү комплексы» үз эченә түбәндәгеләрне ала:

- көнкүреш бүлмәләре (касса, гардероб, шөгыйльләнүче кешеләр өчен киенү-чишенү бүлмәләре - 2 данә һәм хатын-кызлар өчен душ бүлмәсе)
- биеклегә - 10,46 м, зурлыгы - 22x44м агач жилем белән ябыштырылган конструкцияле, арка тибындагы тент өслекле спорт залы

Волейбол һәм баскетбол уеннары, тренажерларда дәресләр, кече-футбол уеннары, өстәл теннисы һәм бадминтон, физик культура дәресләре үткәрелә.

Шәһәр һәм район буенча халыкны физкультура һәм спорт белән шөгыйльләнүгә жәлеп итү буенча Президент программасы нигезендә уеннар өчен (минифутбол, волейбол, баскетбол) һәм тренажерлар һәм 8 (урам) универсаль спорт майданчыгы төзелде.

«Модульле чаңгы базасы»

Модульле чаңгы базасы түбәндәгеләргә өчен каралган:

1 нче номерлы балалар-яшүсмерләр спорт мәктәбенең чаңгы ярышлары бүлегендә - 2 тренер, 3 төркем- 45 бала шөгыйльләнә. Чаңгылар саны-50 пар.

50 пар чаңгы - халыкның массакуләм шууын күздә тотта.

Спорт мәктәбе спортчылары өчен прокат һәм бүлмәсе (чишенү-киенү бүлмәләре) бар.

«Август» ябык футбол манежы

Объектның гомуми майданы: 1307,2 кв.м

1 катлы.

Бина инфраструктурасы:

- Административ-көнкүреш комплексы,
- Футбол кыры,
- 12 кешелек 2 киенү бүлмәсе,

- спорт жиһазлары өчен инвентарь бүлмәсе,
- тренерларга душ һәм санузел бүлмәсе,
- процедуралар һәм беренче медицина ярдәме күрсәтү бүлмәсе,
- индивидуаль жылылык пункты,
- халыкның аз мобильле төркемнәре өчен санузел бүлмәсе;
- эш кораллары кладовое

«Август» манежы мини-футбол белән шөгыйльләнү өчен билгеләнгән. Футбол аланының ясалма өслеге бар.

3. Программаның төп максатлары, бурычлары һәм чаралары, соңгы нәтижәләре, аны гамәлгә ашыру срокларын (вакытларын) һәм этапларын тасвирлау

Программаның төп максатлары:

1. Халыкта физик культура һәм спорт белән шөгыйльләнүгә, сәламәт яшәү рәвеше күнекмәләренә карата тотрыклы кызыксыну формалаштыру;
2. Шәһәр спорт корылмаларының матди-техник базасын ныгыту һәм үстерү;
3. Халыкның төрле категория һәм төркемнәренә физик тәрбия бирү системасын модернизацияләү;
4. Алабуга районы халкы өчен мөмкин булган физик культура һәм спорт өлкәсе инфраструктурасын үстерү;
5. Массакүләм физик культураны һәм спортны үстерү, халыкның сәламәтлеген ныгыту, Алабуга муниципаль районының спорт имиджын күтәрү.

Өлеге максатларга ирешү өчен түбәндәге бурычларны хәл итү күздә тотыла:

1. Халыкта физик культура һәм спорт белән шөгыйльләнүгә, сәламәт яшәү рәвеше күнекмәләренә карата тотрыклы кызыксыну формалаштыру;
2. Спортчыларны әзерләүнең нәтижәле системасын булдыру, шәһәр спорт корылмаларының матди-техник базасын ныгыту һәм үстерү;
3. Алабуга муниципаль районы һәм Татарстан Республикасы спорт командалары резервын (алмашчыларын) һәм югары класслы спортчыларын әзерләү өчен оптималь шартлар тудыру;
4. Халыкның төрле категория төркемнәренә физик тәрбия бирү системасын модернизацияләү;
5. Алабуга районы халкына физик культура һәм спорт өлкәсе инфраструктурасын булдыру һәм үстерү;
6. Балалар һәм яшьләргә спорт төрләре буенча календарь укыту-спорт чараларын үткәргүгә шартлар тудыру;
7. Яшәү урыны буенча спорт-сәламәтләндерү чараларын үткәрү;
8. Гомумшәһәр спорт-массакүләм чараларын оештыруга һәм үткәргүгә шартлар тудыру;

9. Шәһәр халкының төрле категорияләре өчен массакүләм спорт-сәламәтләнדרү чараларын оештыруга һәм үткәругә шартлар тудыру;

10. Физик культураны һәм спортны сәламәт яшәү рәвешенә мөһим бер өлеше буларак пропагандалауны камилләштерү;

11. Татарстан Республикасы чемпионатында һәм хоккей буенча Россия Федерациясе чемпионатында (А төркемчәсе) муниципаль спорт мәктәпләренә спорт командаларын спорт әзерлегә һәм катнашуы программаларын гамәлгә ашыру;

12. Татарстан Республикасының спорт резервын (алмашчыларын) әзерләүче муниципаль физкультура спорт оешмаларын жиһазлау өчен спорт жиһазлары, экипировка һәм инвентарь сатып алу;

13. Физкультура-спорт эшчәнлеген оештыру-идарә итү, кадрлар, фәнни-методик тәэмин итүне үстерү.

14. Балаларның ялын, сәламәтләнדרүен, мәшгульлеген оештыру өчен шартлар тудыру.

15. Спорт корылмаларының матди-техник базасын жиһазлау.

Ел саен Алабуга муниципаль районында муниципаль, республика һәм бөтенроссия дәрәжәсендәге 200дән артык чара уздырыла. Иң зур спорт чаралары булып: «Россия чаңгы юллары», «Милләт кроссы» ярышлары, «Күңелле стартлар» муниципаль уен, традицион рәвештә «Новая Кама» һәм «Алабуга нуры» газеталары призларына жиңел атлетика эстафетасы, «Кышкы ГТО фестивале», «Жәйге ГТО фестивале», мәктәпкәчә яшьтәге балалар арасында «Хезмәткә һәм оборонага эзер» (ГТО) Бөтенроссия физкультура-спорт комплексы фестивале, АМР инвалидлар арасында Спартакиадасы һәм башкалар уздырыла. Алабуга муниципаль районы Башкарма комитетының «Алабуга муниципаль районы Башлыгының стипендиясен билгеләү турында» 2021 елның 22 апрелдәге 545 номерлы карары нигезендә, Алабуга муниципаль районының иң яхшы спортчыларына призлы урыннар өчен иң яхшы спортчыларны бүләкләү формасы расланды, Алабуга муниципаль районы Башкарма комитетының «Спорт исемнәре алган спортчыларга Алабуга муниципаль районы Башлыгының стипендиясен билгеләү турында» 2022 елның 1 июлдәге 840 номерлы өстәмә карары расланды.

Шәһәр һәм районның гомуми белем бирү учреждениеләре арасында актив эш алып барыла. «Күңелле стартлар» муниципаль уены кысаларында жиңел атлетика, чаңгы ярышлары, йөзү, баскетбол, мини-футбол, өстәл теннисы кебек спорт төрләрендә ГР АМР Башлыгы Гранты проекты эшләнә. Спорт төрләре буенча үткәрелгән ярыш нәтижеләре буенча үз категорияләрендә жиңүче мәктәпләр билгеләнәчәк һәм алар үз категориясендә жиңгән һәр гомуми белем бирү мәктәбе ремонт өчен грант алачак. 2022 елның октябрдә Алабуга шәһәренә йөзү федерациясе белән берлектә «Йөзү буенча гомуми өйрәтү» проекты гамәлгә кертелде. Әлеге проект кысаларында 2 нче сыйныф укучылары йөзү буенча 36 сәгатьлек уку курсында белем туплады. Әлеге проект шәһәр һәм районның 5 йөзү

бассейнында гамәлгә ашырыла. Проектның бурычы - спорт төре булган йөзүене алга таба да үстерү һәм алга таба - «Мин Чемпион булачакмын!»

- ВФП Бөтенроссия программасына юнәлеш бирү максатыннан сәләтле, перспектив балаларны ачыклау.

«Август» ЖЧЖ финанс ярдәме белән «Алабуга» футбол командасы торгызылды, елына якынча, финанслау күләме -8 млн. сум.

Ел саен актив эш адаптив физик культура арасында алып барыла. Спорт төрләреннән: пауэрлифтинг, армрестлинг, дартс, жиңел атлетика, йөзү, өстәл теннисы, шашка, шахмат, голбол, күз күреме буенча инвалидлар арасында кечкенә футбол, балалар церебраль параличлы коляскалы инвалидлар һәм коляскада йөрүчеләр арасында бочча, ирекле көрәш алып барыла. Алабуга муниципаль районында даими рәвештә спорт белән шөгыйльләнүче гражданның, шулай ук сәламәтлеге мөмкинлекләре чикләнгән һәм физик культура һәм спорт белән даими шөгыйльләнүче затларның өлеше ел саен арта бара.

Алабуга муниципаль районы бюджеты хисабына программаны финанслауның гомуми күләме 1 077 604,7 мең сум тәшкил итә, шул исәптән еллар буенча:

Чыганак атамасы	2021	2022	2023	2024	2025	Барысы
АМР бюджеты	182 905,4	215 557,1	214 809,5	217 254,8	219 285,7	1 049 812,5
ТР бюджеты	12 435,7	9 369,5	5 987,0	-	-	27 792,0
Барлығы:	195 341,1	224 926,6	220 796,5	217 254,8	219 285,7	1 077 604,7

Финанслау күләмнәре фаразлау характерында һәм Алабуга муниципаль районы бюджеты мөмкинлекләрен исәпкә алып, ел саен төзәтмәләр кертелергә тиеш.

Программаны гамәлгә ашыру сроклары: 2021 елның 1 гыйнварыннан 2025 елның 31 декабренә кадәр.

4. Программаны гамәлгә ашыру механизмы

Программада катнашучыларның эшчәнлеген гамәлгә ашыру һәм координацияләү өчен җаваплы башкарма хакимият органы булып, тармак учреждениеләре, предприятие житекчеләре һәм башка оешмалар белән берлектә, АМР Башкарма комитетының спортны үстерү секторы тора:

- билгеләнгән тәртиптә программа чаралары исемлеген, аларны гамәлгә ашыру чыгымнарын, шулай ук Программаны тормышка ашыруның механизмын аныклау буенча тәкъдимнәр әзерли;

- максатчан индикаторлар исемлеген һәм аларны квартал саен бүлүнә төгәлләштерә;

- квартал саен, хисап кварталыннан соң килә торган айның 15 нче числосына кадәр Программаны гамәлгә ашыруның барышы турында хисап әзерли һәм аны АМР Башкарма комитетына тапшыра.

Хисап мәгълүматын жыю һәм мәгълүматны эшкәртү, тапшыру процессы өчен җаваплы булып АМР Башкарма комитетының спортны үстерү секторы тора. Программаны башкаручылар, хисап кварталыннан соң килүче айның 10 числосына кадәр, Программа чараларының үтәләше турында АМР Башкарма комитетының спортны үстерү секторына тапшыралар.

Программаның нәтижәлелеген бәяләү Алабуга муниципаль районы Башкарма комитеты үткәргән мониторинг нигезендә гамәлгә ашырыла. Мониторингның төп функцияләре булып түбәндәгеләр тора:

- мәгълүмати - жыю өчен кирәкле мәгълүматлар эшчәнлеге;
- аналитик – мәгълүматларны системалаштыру һәм интерпретацияләү;
- контроль (тикшерү) - программа чараларын гамәлгә ашыру процессын күзәтү;
- презентация - ирешелгән эшчәнлек нәтижәләрен күрсә белү;
- фаразлы - киләчәккә гамәлләр стратегиясен эшләү.

Программаны гамәлгә ашыру буенча башкаручылар квартал саен программаны гамәлгә ашыру барышы һәм чараларны фактта куллану турында АМР Башкарма комитетының спорт спортны үстерү секторына тапшыралар.

АМР Башкарма комитетының спортны үстерү секторы Алабуга муниципаль районы Башкарма комитетына программаның барышы һәм үтәләш нәтижәләре турында җыелма хисап бирә.

Программаның нәтижәлелеген бәяләү индикаторы

№ п/п	Индикатор атамасы	Индикаторларның әһәмияте				
		2021	2022	2023	2024	2025
1.	Районда яшәүче халыкның гомуми саныннан, физик культура һәм спорт белән даими төстә шөгыйльләнүче халык өлеше, %.	51,0	52,0	55,0	56,0	57,0
2.	Барлык укучылар һәм студентлар саныннан, физик культура һәм спорт белән даими шөгыйльләнүче	67,0	68,0	70,0	71,0	72,0

	укучылар һәм студентлар саны, %.					
3.	Районда әлеге категориядәге яшәүче халыкның гомуми саныннан, даими төстә физик культура һәм спорт белән шөгыйльләнүче инвалидлар һәм сәламәтлеге ягыннан мөмкинлекләре чикле затлар өлеше;	21,0	22,0	23,0	24,0	25,0
4.	Татарстан Республикасы һәм Россия спорт жыелма командаларына кандидатлар исемлегенә кертелгән, спортчылар саны, %	11,0	12,0	13,0	14,0	15,0
5.	«Хезмәткә һәм оборонага әзер» (ГТО) Бөтенроссия физкультура-спорт комплексы нормативларын үтәгән халыкның гомуми саныннан, Алабуга муниципаль районы гражданныры өлеше, %;	42,0	43,0	44,0	45,0	46,0
6.	Объектның берүк вакытта берьюлы үткәрүчәнлеге, %	42,0	43,0	44,0	45,0	46,0

Муниципаль хезмәт сыйфатының күрсәткечләре

Күрсәткечнен исеме	Үлчәү берәмлеге	Исәпләү формуласы	2021 ел – агымдагы финансылы	Муниципаль хезмәт сыйфатының күрсәткечләре	Күрсәткечнен әһәмияте турында мәгълүмат чыганагы (исәпләү өчен башлангыч бирелгән)
--------------------	-----------------	-------------------	------------------------------	--	--

				2022 ел – агымдагы финанс елы	2023ел – чираттагы финанс елы	2024 ел – фаразланган финанс елы	2025 ел – фаразланган финанс елы	мәгълүматлар)
Бер кешегә физкультура һәм спортка бюджет чыгымнары	Сум.	Бюджет буенча «Физкультура » өчен бүлеп бирелгән сумма /Алабуга муниципаль районында яшәүчеләр саныхалкы саны	1557,92	1577,15	1577,15	1597,20	1597,20	ТР АМР жирле үзидарә органнары эшчәнлегенең нәтижелелеген бәяләү күрсәткечләре, индикаторлары
Муниципаль биремне үтәү өчен бирелә торган мәйданнар саны	Кв.м.		31467,41	31467,41	31467,41	31467,41	31467,41	ТР АМР жирле үзидарә органнары эшчәнлегенең нәтижелелеген күрсәткечләре, индикаторлары, бәяләүләре
Спорт корылымаларынн ан файдалануның нәтижелелеге	%		100	100	100	100	100	ТР АМР жирле үзидарә органнары эшчәнлегенең нәтижелелеген бәяләү күрсәткечләре, индикаторлары

5. Программаның социаль-иқтисади нәтижелелеген бәяләү

Чараларны гамәлгә ашыру программа физкультура һәм спорт өлкәсендә үсешкә ирешергә мөмкинлек бирәчәк.

- спорт инфраструктурасының тотрыклы үсешен һәм нәтижелелеген арттыру;
- халыкның төрле төркемнәренең авырулар дәрәжәсен киметү;
- балалар һәм яшьләрне спорт белән даими шөгыйльләнүгә жәлеп итү;
- граждандарга, аларның социаль хәленә бәйсез рәвештә, физик культура һәм спорт белән шөгыйльләнү өчен тигез шартлар тудыру;

- физкультура-спорт хезмәтләренең, шул исәптән түләүле хезмәт күрсәтүләренең һәркем файдалана алырлык булуын, төрлелеген һәм сыйфатын арттыру;

- спортның төп төрләрен үстерү һәм физик культура, физик мөмкинлекләре чикләнгән кешеләр спорты белән шөгыльләнү өчен шартлар тудыру;

- Алабуга муниципаль районына ял итүнең актив формаларына гражданның ихтыяжларын канәгатьләндерү;

- физик культура һәм спорт белән шөгыльләнүгә жәлеп итү нәтижесендә яшыләр арасында наркоманияне, алкогольизмны, тәмәке тартуны һәм хокук бозуларны профилактикалауның нәтижәле системасын булдыру;

- спорт инфраструктурасының тотрыклы үсеше һәм нәтижәлелеген арттыру.

Программаны гамәлгә ашыруның икътисади нәтижәлелеге түбәндәгеләргә нигезләнгән:

- халык санын киметү һәм гомер озынлыгын арттыру нәтижәсе буларак хезмәт житештерүчәнлеген арттыруга ирешү;

- физик культура һәм спорт өлкәсендә белем бирү кластерын төзү исәбенә бюджет акчаларын тотуның нәтижәлелеген арттыру;

- Бөтенроссия һәм республика ярышларын үткәрү районы буларак Алабуга муниципаль районының инвестицион жәлеп итүчәнлеген арттыру.